

Vĩnh biệt nhà báo Lục Văn Thao

16:47 22/03/2017

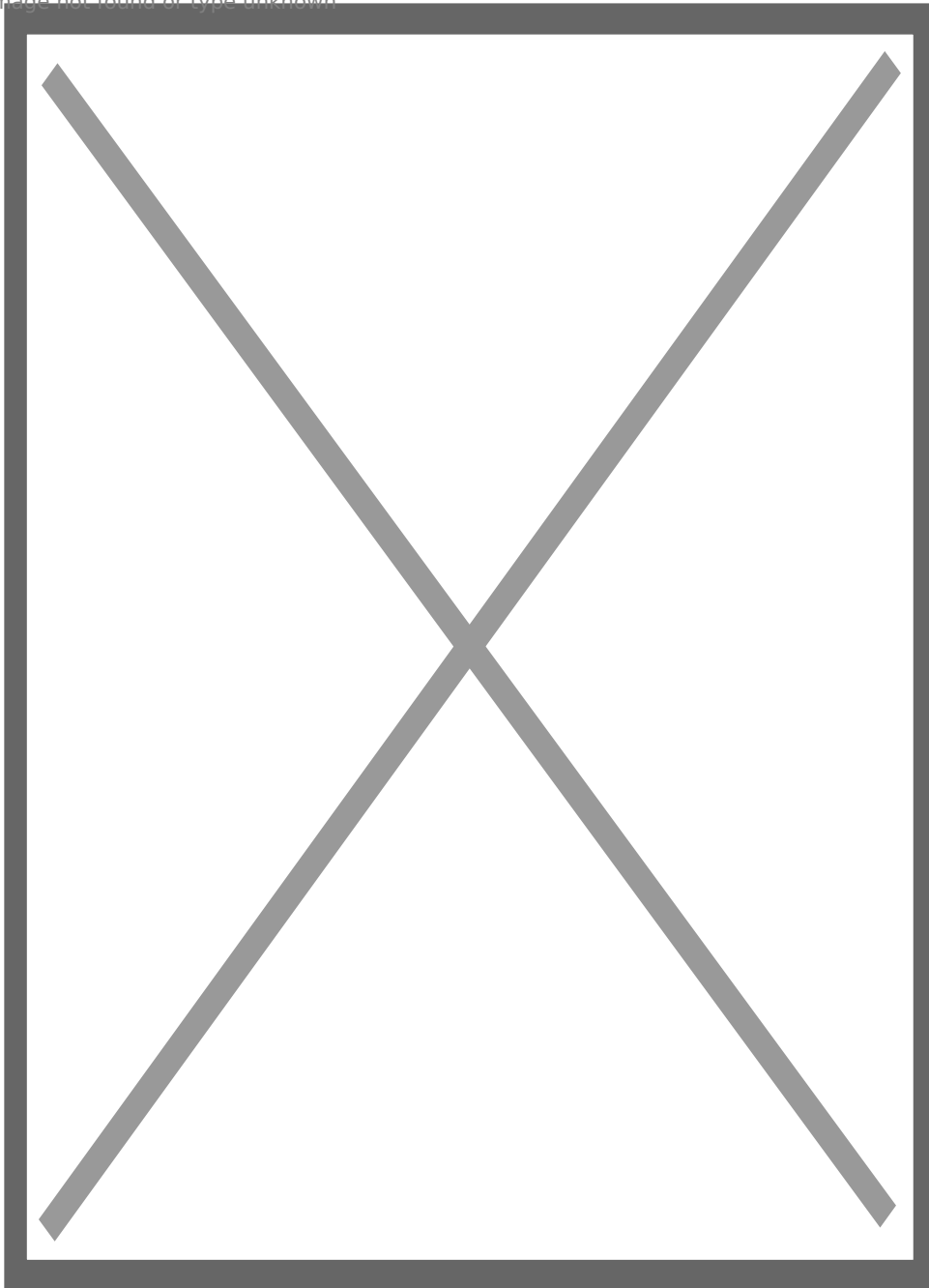
Tác giả: Thái Sơn

Sau đại thắng ở Điện Biên Phủ, Báo Quân đội nhân dân (QĐND) cùng về tiếp quản Thủ đô. Được phép của Tổng cục Chính trị, Báo QĐND lựa chọn những cộng tác viên đã viết bài cho báo thời kỳ ta đánh Điện Biên Phủ về làm phóng viên. Lục Văn Thao là một trong số đó.

Vừa chân ướt chân ráo về Hà Nội, Lục Văn Thao được giao nhiệm vụ là phóng viên thường trú ở Quân khu Tây Bắc.

Ngày ấy phương tiện khó khăn, không có xe đạp, thành thử anh toàn phải cuốc bộ đến các làng, bản để lấy tư liệu viết bài. Những ngày tháng đó Lục Văn Thao đã nhiều lần vượt qua đèo Pha-đin bằng đôi chân của mình. Để giảm bớt sự vất vả cho **phóng viên**, tòa soạn đã cấp cho phóng viên thường trú Lục Văn Thao một chiếc xe đạp, nhưng không phải xe mới. Thế là Lục Văn Thao có phương tiện để trèo đèo, leo dốc. Có lần do xe hỏng phanh, lại đang xuống dốc, thế là anh cho xe húc vào mô đất ven đường, giữ không để người và xe lao xuống vực.

Image not found or type unknown

Nhà báo Lục Văn Thao.

Lục Văn Thao là người giỏi chịu khổ, giỏi hòa nhập, dễ ăn uống. Ở trên Tây Bắc bà con khi ấy còn quá nghèo, trên đó bà con thường trồng ngô, xay thành bột gọi là mèn mèn, rồi bắt nhái muối làm mắm ăn cùng. Người dưới xuôi lên có người không ăn được những thứ ấy, nhưng với Lục Văn Thao, khi được mời thì anh ăn ngon lành. Có lẽ vì thế nên anh vững vàng trụ ở Tây Bắc và sang cả vùng Bắc Lào những năm vô cùng khó khăn.

Khi ấy, **phóng viên** thường trú ngoài nhiệm vụ lấy tin, viết bài trên địa bàn thì thi thoảng còn phải lo đón tiếp các đồng nghiệp từ dưới xuôi lên công tác ghé qua. Có lần Lục Văn Thao đón phóng viên nhiếp ảnh Lê Hưng lên Tây Bắc công tác. Anh Hưng quê ở Nam Bộ, là phóng viên già của tòa

soạn. Không thể đèo Hưng trên xe đạp, mà cũng không thể nhường Hưng đi xe vì Hưng không quen những đoạn đường gồ ghề lắm đèo, nhiều dốc. Thế là Lục Văn Thao liền mượn hai con ngựa, Thao nhường anh Hưng cưỡi ngựa thồ, còn anh nhận ngựa cưỡi. Lần đầu đi ngựa, Lục Văn Thao nhảy lên yên. Có lẽ do giật cương mạnh quá, nên con ngựa chồm lên lao vút đi. Không biết làm thế nào để ngựa dừng lại, anh liền làm theo lời khuyên của dân: “Bám thật chặt bờm nó”. Ấy thế mà cũng về được đến nơi thường trú...

Từ Tây Bắc về, Lục Văn Thao được cử đến Quảng Ninh để viết bài. Do đề phòng có máy bay địch bắn phá khu cất trữ xăng dầu của ta, chỉ huy đơn vị mời nhà báo đến ở trong khu nhà ăn với nhã ý: “Chỗ cơ quan hậu cần có nhiều hầm trú ẩn. Anh ở đây sẽ an toàn”. Nghe thấy thế Lục Văn Thao liền rút bút máy, giơ cao máy ảnh nói: “Đây là vũ khí của tôi. Tôi sẽ bám đơn vị cao xạ”. Nghe tiếng máy bay, anh lao đến đơn vị cao xạ thật. Do chưa thông thạo địa hình, nên anh có cảm giác mình làm vướng chân các pháo thủ. Anh liền nhảy ra ngoài công sự để chụp ảnh. Trận ấy ta bắt được một trung úy phi công Mỹ. Trong buổi họp báo tổ chức tại Quảng Ninh, nhà báo Lục Văn Thao đã chụp được hơn 10 kiểu ảnh tư liệu quý.

Sau trận ấy, anh Thao trở về tòa soạn tiếp tục công việc của một phóng viên. Anh xông xáo, hăng hái, nên luôn được bầu là Bí thư chi bộ, hoặc chi ủy viên. Những ngày chung sống ở Phòng Biên tập Quân sự (nay là Phòng biên tập Quốc phòng - An ninh), Báo QĐND, tôi được giao viết về hậu cần, thế nên Tư lệnh Đoàn 559 xin tôi về để làm Báo *Trường Sơn*. Tôi làm công tác chuẩn bị để lên đường. Thế nhưng khi Quyết định của Tổng cục Chính trị gửi đến tòa soạn thì lại ghi tên Lục Văn Thao. Thời đó, ai không được đi **chiến trường** thì ảm ức lắm, nên tôi liền khiếu nại. Tổng biên tập Nguyễn Đình Ước liền bảo: Đoàn 559 sẽ mở rộng gấp hơn 10 lần hiện nay. Anh Thao có kinh nghiệm, lại từng trải chiến trường. Rút anh Thao bổ sung cho chiến trường là phần thưởng của anh Thao. Còn anh chưa có người thay thế cho công việc hiện tại, nên ở lại đã...”. Thế là tôi đành chấp thuận.

Lăn lộn trong chiến trường, vài năm sau, Lục Văn Thao được bổ nhiệm là Trưởng ban biên tập Báo *Trường Sơn*. Sau đó anh lại về Báo QĐND. Rồi đến khi Tổng cục Chính trị quyết định thành lập Ban Ký sự, điều động anh Lê Kinh Lịch, Trưởng phòng Kinh tế của Báo QĐND sang làm Trưởng ban. Các phóng viên Báo QĐND như các anh: Tư Dương, Đỗ Chí, Kim Đồng, Lục Văn Thao, Triệu Huấn... cũng được điều sang làm biên tập viên của Ban Ký sự.

Các tay viết có tầm cỡ của quân đội khi ấy đảm nhiệm việc viết ký sự của Tổng cục Chính trị. Các anh có nơi làm việc, có xe ô tô riêng. Ban Ký sự hoàn thành sứ mệnh, được Chủ nhiệm Tổng cục

Chính trị tuyên dương, khen thưởng. Tất cả các tác phẩm viết về Tổng cục Chính trị được làm lễ bàn giao rất trọng thể. Khi Ban Ký sự giải thể thì cũng là lúc Lục Văn Thao đủ tuổi nghỉ hưu. Anh về hưu mà vẫn giữ nghiệp viết, lại còn tìm hiểu thêm về chữ Nho, chữ Hán nên biết cũng khá nhiều.

Ở Báo QĐND, tôi luôn là bạn của anh Thao. Từ sau khi nghỉ hưu chúng tôi vẫn thường xuyên qua lại thăm nhau. Nhất là mỗi khi vào dịp tháng 10, Phòng biên tập Quốc phòng-An ninh tổ chức các buổi gặp mặt nhân Ngày Báo QĐND ra số đầu tiên (20/10), các thế hệ, anh em lại được dịp hàn huyên khá đông đủ. Anh Thao là Trưởng ban liên lạc của phòng, nên rất nhiệt tình, hăng hái. Năm nào gặp mặt, anh cũng cần mẫn thống kê những người còn, người mất, rồi thông báo đến toàn thể anh em. Những buổi gặp mặt ấy, bao kỷ niệm sau đàng đẵng thời gian lại ùa về, vui, tếu táo mà vẫn rung rung cảm động. Mấy năm gần đây, anh Thao yếu, nên không đến dự các buổi gặp mặt được. Nhưng khi ngồi ở Phòng Quốc phòng-An ninh, ngược nhìn lên chữ “Tâm” treo ở trong phòng thì ai cũng nhắc đến anh. Đó là bức đại tự mà anh đã cất công đi tìm người thuê để làm quà của Ban liên lạc tặng các thế hệ Phòng Biên tập Quân sự nhân buổi gặp mặt mừng tờ báo tròn 50 năm ra số đầu tiên (tháng 10/2000).

Bây giờ chữ vẫn còn đây mà người thì đã đi xa. Lục Văn Thao ơi! Xin viếng cậu bằng bài báo nhỏ này. Cậu sống với đời, với bạn bè, đồng đội 93 năm luôn luôn trọn tình vẹn nghĩa.

Nguồn: QĐND

Link bài viết: <https://nguoilambao.vn/public/index.php/vinh-biet-nha-bao-luc-van-thao>